

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (deveto vijeće)

18. siječnja 2024.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Direktiva 93/13/EEZ – Nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima – Članak 3. stavak 1. – Članak 6. stavak 1. – Članak 7. stavak 1. – Članak 8. – Ovršna isprava koja je postala pravomoćna – Ovlast suda da po službenoj dužnosti ispita eventualnu nepoštenost ugovorne odredbe u okviru nadzora ovršnog postupka – Nacionalni upisnik nedopuštenih odredbi iz općih uvjeta poslovanja – Odredbe koje su zbog svojeg teksta drukčije od onih iz tog upisnika, ali imaju isti doseg i proizvode iste učinke”

U predmetu C-531/22,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie (Općinski sud u Varšavi – centar, Poljska) odlukom od 5. srpnja 2022., koju je Sud zaprimio 9. kolovoza 2022., u postupku

Getin Noble Bank S. A.,

TF,

C2,

PI

protiv

TL,

uz sudjelovanje:

EOS,

Zakład Ubezpieczeń Społecznych,

MG,

Komornik Sądowy AC,

SUD (deveto vijeće),

u sastavu: O. Spineanu-Matei, predsjednica vijeća, S. Rodin (izvjestitelj) i L. S. Rossi, suci,

* Jezik postupka: poljski.

nezavisna odvjetnica: J. Kokott,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 13. rujna 2023.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Getin Noble Bank S. A., M. Ł. Hejmej, M. Przygodzka, A. Szcześniak, J. Szewczak, Ł. Żak, *adwokaci*, i M. Pugowski, *aplikant radcowski*,
- za TF, M. Czugan, M. Jaroch-Konwent, W. Kołosz, A. Pakos i K. Zawadzanko, *radcowie prawni*,
- za poljsku vladu, B. Majczynya, M. Kozak i S. Żyrek, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, U. Małecka i N. Ruiz García, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnu odvjetnicu, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 3. stavka 1., članka 6. stavka 1., članka 7. stavaka 1. i 2. i članka 8. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima [odredbama] u potrošačkim ugovorima (SL 1993., L 95, str. 29.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 12., str. 24.), članka 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja), načela pravne sigurnosti, djelotvornosti, proporcionalnosti, pravomoćnosti i prava na saslušanje.
- 2 Zahtjev je podnesen u okviru ovršnog postupka između društva Getin Noble Bank S. A., osoba TF, C2 i PI, četiri vjerovnika, s jedne strane, i osobe TL, njihova dužnika, s druge strane, u vezi s platnim nalogom izdanim u pogledu potonjeg.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 glasi:
„Ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra se nepoštenom ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, proizašlih iz ugovora.”
- 4 Člankom 4. stavkom 1. te direktive propisuje se:
„Ne dovodeći u pitanje članak 7., nepoštenost ugovorne odredbe procjenjuje se tako da se u obzir uzimaju priroda robe ili usluga na koje se ugovor odnosi u vrijeme kada je ugovor sklopljen, sve

popratne okolnosti sklapanja ugovora i sve ostale odredbe tog ugovora ili nekog drugog ugovora o kojem on ovisi.”

5 Člankom 6. stavkom 1. navedene direktive predviđa se:

„Države članice utvrđuju da u ugovoru koji je prodavatelj robe ili pružatelj usluge sklopio s potrošačem prema nacionalnom pravu nepoštene odredbe nisu obvezujuće za potrošača, a da ugovor u tim uvjetima i dalje obvezuje stranke ako je u stanju nastaviti važiti i bez tih nepoštenih odredaba.”

6 U skladu s člankom 7. stavcima 1. i 2. iste direktive:

„1. U interesu potrošača i tržišnih konkurenata države članice osiguravaju da postoje primjerena i djelotvorna sredstva za sprečavanje stalnog korištenja nepoštenih odredaba u ugovorima koji prodavatelji robe i pružatelji usluga sklapaju s potrošačima.

2. Sredstva iz stavka 1. uključuju odredbe prema kojima osobe ili organizacije koje u skladu s nacionalnim pravom imaju legitiman interes zaštititi potrošače mogu u skladu s dotičnim nacionalnim pravom postupati pred sudovima ili pred nadležnim upravnim tijelima radi donošenja odluke o tome jesu li ugovorne odredbe sastavljene za opću upotrebu nepoštene, kako bi potom mogle primijeniti odgovarajuća i djelotvorna sredstva radi sprečavanja daljnjeg korištenja takvih odredbi.”

7 Članak 8. Direktive 93/13 glasi:

„Kako bi osigurale najviši stupanj zaštite potrošača, države članice mogu u području na koje se odnosi ova Direktiva usvojiti ili zadržati najstrože odredbe spojive s Ugovorom.”

Poljsko pravo

8 Članak 189. ustave – Kodeks postępowania cywilnego (Zakon o parničnom postupku) od 17. studenoga 1964. (Dz. U. br. 43, pozicija 296), u verziji koja se primjenjuje na glavni postupak (u daljnjem tekstu: Zakonik o parničnom postupku), određuje:

„Tužitelj pred sudom može podnijeti zahtjev za utvrđenje postojanja ili nepostojanja pravnog odnosa ili prava ako ima pravni interes.”

9 Člankom 505.³² stavkom 1. Zakonika o parničnom postupku propisuje se:

„Tužitelj u svojem zahtjevu navodi dokaze u prilog svojim navodima. Dokazi se ne prilažu tužbi.”

10 Člankom 758. Zakonika o parničnom postupku određuje se:

„Za ovrhe su nadležni okružni sudovi i sudski ovršitelji povezani s tim sudovima.”

11 Člankom 804. stavkom 1. Zakonika o parničnom postupku propisuje se:

„Tijelo izvršenja nije ovlašteno ispitivati osnovanost i izvršivost obveze koja je predmet naloga za izvršenje.”

12 U skladu s člankom 840. stavkom 1. Zakonika o parničnom postupku:

„Dužnik može žalbom zahtijevati poništenje u cijelosti ili djelomično ili ograničenje ovršnog učinka ovršne isprave ako:

- 1) osporava činjenice koje su bile temelj za izdavanje potvrde o ovršnosti, osobito kada osporava postojanje obveze utvrđene običnom ovršnom ispravom koja nije sudska odluka ili kada osporava prijenos obveze unatoč postojanju službenog dokumenta koji to potvrđuje;
- 2) [je] nakon izdavanja obične ovršne isprave nastupio događaj koji je za posljedicu imao prestanak obveze ili nemogućnost njezina izvršenja; ako je naslov sudska odluka, dužnik može žalbu utemeljiti i na činjenicama koje su se pojavile nakon završetka rasprave, prigovoru ispunjenja obveze, ako je pozivanje na taj prigovor *ex lege* u predmetnom slučaju bilo nedopušteno, te prigovorom prijeboga.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 13 Potrošač TL sklopio je 9. siječnja 2006. ugovor o kreditu s Getin Noble Bankom za razdoblje od 9. siječnja 2009. do 16. siječnja 2016., izražen u poljskim zlotima (PLN), indeksiran u švicarskim francima (CHF) i koji odgovara iznosu od 15 645,27 švicarskih franaka u protuvrijednosti u poljskim zlotima (oko 16 270 eura). U skladu s tim ugovorom o kreditu, iznos kredita koji je odobrio Getin Noble Bank konvertiran je na dan sklapanja navedenog ugovora o kreditu na osnovi kupovnog tečaja predmetne valute indeksacije, upisanog u tablicu tečaja stranih valuta te banke, a otplata svakog duga stoga je trebala biti izvršena u poljskim zlotima nakon konverzije tog duga izraženog u toj valuti indeksacije, na osnovi njezina prodajnog tečaja primjenjivog na dan plaćanja navedenoj banci.
- 14 Osoba TL je 13. svibnja 2008. s istom bankom sklopila drugi ugovor o kreditu u poljskim zlotima indeksiran u švicarskim francima i koji odgovara iznosu od 36 299,30 švicarskih franaka u protuvrijednosti u poljskim zlotima (oko 37 740 eura) za razdoblje od 120 mjeseci. U tom drugom ugovoru o kreditu u biti su preuzete odredbe ugovora o kreditu navedenog u prethodnoj točki.
- 15 Pozivajući se na to da osoba TL nije ispunila obveze plaćanja, Getin Noble Bank raskinuo je ta dva ugovora o kreditu te je Sądu Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie (Općinski sud u Lublinu – zapad, Poljska) 28. prosinca odnosno 3. lipnja 2016. putem elektroničkog postupka izdavanja platnog naloga podnio dvije tužbe protiv osobe TL u kojima je zahtijevao da potonja plati iznose koje mu duguje na temelju navedenih ugovora o kreditu, uvećane za kamate i troškove.
- 16 U potporu svojim zahtjevima Getin Noble Bank upućuje na ugovore o kreditu koje je sklopio s osobom TL, a da ih nije mogao priložiti tim dvjema tužbama, uzimajući u obzir postupovne odredbe kojima se uređuju elektronički postupci izdavanja platnog naloga iz članka 505.³² stavka 1. Zakonika o parničnom postupku i tehničke značajke sustava upravljanja tim postupcima, na temelju kojih nije moguće podnošenje dokaza. Tako Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie (Općinski sud u Lublinu – zapad) nije bio ni nadležan niti je imao tehničke mogućnosti zahtijevati od Getin Noble Banka da dostavi te ugovore o kreditu.

- 17 Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie (Općinski sud u Lublinu – zapad) izdao je dva platna naloga koja osoba TL nije osporila i koji su stoga postali konačni prije nego što im je priložena potvrda o ovršnosti. Time je postalo moguće pokrenuti ovršni postupak na nekretnini osobe TL koji je vodio sudski ovršitelj pod nadzorom Sąda Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie (Općinski sud u Varšavi – centar, Poljska), suda koji je uputio zahtjev.
- 18 U okviru tog ovršnog postupka sud koji je uputio zahtjev stoga je bio prvi nacionalni sud kojem su bili dostavljeni ugovori o kreditu o kojima je riječ u glavnom postupku.
- 19 Nakon ispitivanja sadržaja tih ugovora o kreditu, sud koji je uputio zahtjev izrazio je sumnje u pogledu valjanosti navedenih ugovora, uzimajući u obzir moguću nepoštenost, ugovorne odredbe o konverziji koje se nalaze u navedenim ugovorima o kreditu, bez kojih se potonji ne mogu izvršiti i koje treba smatrati ništavima.
- 20 Sud koji je uputio zahtjev smatra da se u glavnom predmetu postavlja pitanje ispitivanja po službenoj dužnosti eventualne nepoštenosti odredbi potrošačkih ugovora na temelju kojih je pokrenut ovršni postupak, odnosno pitanje slično onom koje se postavilo u okviru predmeta u kojima su donesene presude od 17. svibnja 2022., SPV Project 1503 i dr. (C-693/19 i C-831/19, EU:C:2022:395) i od 17. svibnja 2022., Ibercaja Banco (C-600/19, EU:C:2022:394).
- 21 Taj sud ističe da osoba TL nije podnijela prigovor protiv platnih naloga iz točke 17. ove presude i da stoga više nije raspolagala nikakvim pravnim sredstvom koje bi joj u praksi omogućilo osporavanje obveza koje proizlaze iz tih platnih naloga. S jedne strane, prigovorom podnesenim protiv ovršne isprave koju čini sudska odluka ne može se valjano, na temelju članka 840. stavka 1. točke 1. Zakonika o parničnom postupku, osporavati osnovanost obveze koja je predmet te isprave. S druge strane, dužnikovo podnošenje tužbe radi utvrđenja ništavosti ugovora ili nemogućnosti izvršenja nepoštenih odredbi tog ugovora ni na koji način ne mijenja u praksi njegovu situaciju, s obzirom na to da takva tužba ne može, na temelju članka 189. Zakonika o parničnom postupku, dovesti do poništenja konačnog platnog naloga. Naime, na temelju članka 365. stavka 1. Zakonika o parničnom postupku, pravomoćna presuda, uključujući presudu kojom se izdaje platni nalog u okviru elektroničkog postupka izdavanja platnog naloga, obvezuje sve sudove.
- 22 U slučaju da sud koji je uputio zahtjev na temelju prava Unije mora po službenoj dužnosti ispitati eventualnu nepoštenost odredbi iz predmetnih ugovora o kreditu, on se pita treba li članak 7. stavak 1. Direktive 93/13 kao i načela djelotvornosti, proporcionalnosti i pravne sigurnosti tumačiti na način da je na temelju njih moguće proširiti – osobito kada se potrošač o kojem je riječ ne poziva na svoja prava koja proizlaze iz te direktive – učinke upisa ugovorne odredbe u nacionalni upisnik nedopuštenih odredbi iz općih uvjeta poslovanja (u daljnjem tekstu: nacionalni upisnik nedopuštenih odredbi) na prodavatelja robe ili pružatelja usluga koji nije bio stranka u postupku koji je doveo do tog upisa.
- 23 Usporedbom sadržaja ugovornih odredbi o kojima je riječ u glavnom postupku s onim ugovornih odredbi banaka koje nisu Getin Noble Bank koje su upisane u nacionalni upisnik nedopuštenih odredbi može se zaključiti da postoje znatne sličnosti između tih odredbi, tako da imaju istovjetan doseg i uzrokuju iste posljedice za potrošače.
- 24 Sud koji je uputio zahtjev smatra da se, u skladu sa sudskom praksom proizišlom iz presude od 21. prosinca 2016., Biuro podróży „Partner” (C-119/15, EU:C:2016:987), ništa ne protivi tomu da se učinci upisa određene ugovorne odredbe u nacionalni upisnik nedopuštenih odredbi

primijene, s jedne strane, na sve prodavatelje robe ili pružatelje usluga koji izvršavaju tu ugovornu odredbu, a ne samo na prodavatelja robe ili pružatelja usluga koji je bio stranka u postupku čiji je cilj bio utvrditi nepoštenost navedene odredbe i upisati potonju u taj upisnik i, s druge strane, na svaku odredbu koja je u biti istovjetna toj odredbi, koja nije nužno takva s gledišta njezina teksta. Međutim, sud koji je uputio zahtjev dvoji o tome primjenjuje li se takvo tumačenje prava Unije na postupke u kojima je jedna od stranaka potrošač koji je sklopio ugovor s predmetnim prodavateljem robe ili pružateljem usluga, a ne samo na upravne postupke čiji je cilj sankcionirati prodavatelje robe ili pružatelje usluga koji se koriste odredbama upisanima u nacionalni upisnik nedopuštenih odredbi, kao što je to bio slučaj u predmetu u kojem je donesena ta presuda.

- 25 Sud koji je uputio zahtjev ističe da je, suprotno tomu, Sąd Najwyższy (Vrhovni sud, Poljska) 20. studenoga 2015. donio Rezoluciju III CZP 175/15, prema kojoj upis u nacionalni upisnik nedopuštenih odredbi ne proizvodi učinke prema prodavateljima robe ili pružateljima usluga koji nisu obuhvaćeni postupkom upisa u taj upisnik, kako bi se poštovalo pravo na saslušanje tih drugih prodavatelja robe ili pružatelja usluga.
- 26 U tim je okolnostima Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie (Općinski sud u Varšavi – centar) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Treba li članak 6. stavak 1. i članak 7. stavak 1. Direktive Vijeća [93/13] i načela pravne sigurnosti, neoborivosti pravomoćnih sudskih odluka, djelotvornosti i proporcionalnosti tumačiti na način da im se protive nacionalne odredbe kojima se predviđa da nacionalni sud ne može po službenoj dužnosti ispitati nepoštene ugovorne odredbe i izvesti pravne posljedice kada nadzire ovršni postupak koji vodi sudski ovršitelj na temelju pravomoćnog platnog naloga s priloženom potvrdom o ovršivosti izdanog u postupku u kojem se ne izvode dokazi?
2. Treba li članak 3. stavak 1., članak 6. stavak 1., članak 7. stavke 1. i 2. i članak 8. Direktive [93/13], članak 47. [Povelje] i načela pravne sigurnosti, djelotvornosti, proporcionalnosti i pravo na saslušanje tumačiti na način da im se protivi tumačenje nacionalnih odredbi koje pruža sud i prema kojem upis nepoštene ugovorne odredbe u [nacionalni upisnik nedopuštenih odredbi] dovodi do proglašenja te odredbe nepoštenom u svakom postupku u kojem sudjeluje potrošač, uključujući:
- u odnosu na prodavatelja robe ili pružatelja usluga koji nije prodavatelj robe ili pružatelj usluga protiv kojeg se vodio postupak za upis nepoštene ugovorne odredbe u [nacionalni upisnik nedopuštenih odredbi],
  - u odnosu na odredbe čiji tekst nije istovjetan u jezičnom pogledu, ali ima isti smisao i proizvodi iste učinke u pogledu potrošača?”

Postupak pred Sudom

- 27 U zahtjevu za prethodnu odluku sud koji je uputio zahtjev zatražio je da se o zahtjevu za prethodnu odluku povodom kojeg se donosi ova presuda odluči u ubrzanom postupku iz članka 105. stavka 1. Poslovnika Suda. U prilog svojem zahtjevu za provedbu ubrzanog postupka sud koji je uputio zahtjev istaknuo je da je sudski ovršitelj nadležan za ovršni postupak o kojem je riječ u glavnom postupku zaplijenio nekretninu koja je predmet tog postupka i da se, nakon što su vjerovnici podnijeli tužbe, mora provesti prodaja te nekretnine na dražbi, koja može dovesti do

toga da, s jedne strane, osoba TL izgubi posjed nad navedenom nekretninom i, s druge strane, da vjerovnici prime iznose koji im se ne duguju. Iako osoba TL može, eventualno, kasnije ostvariti svoja prava tužbom za naknadu štete, to joj ne bi osiguralo punu zaštitu njezinih prava.

- 28 Člankom 105. stavkom 1. Poslovnika predviđa se da, na zahtjev suda koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku ili, iznimno, po službenoj dužnosti, predsjednik Suda može odlučiti, nakon što sasluša suca izvjestitelja i nezavisnog odvjetnika, da se o tom zahtjevu odluči u ubrzanom postupku kad priroda predmeta zahtijeva postupanje u kratkim rokovima.
- 29 Valja podsjetiti na to da je takav ubrzani postupak postupovni instrument kojim treba odgovoriti na iznimno hitnu situaciju (presuda od 21. prosinca 2021., *Randstad Italia*, C-497/20, EU:C:2021:1037, t. 37. i navedena sudska praksa).
- 30 U ovom je slučaju predsjednik Suda, nakon što je saslušao suca izvjestitelja i nezavisnu odvjetnicu, 15. rujna 2022. odlučio da ne treba prihvatiti zahtjev iz točke 27. ove presude.
- 31 Naime, s jedne strane, sama okolnost da je glavni postupak ovršni postupak za koji je potrebno brzo rješenje ne može sama po sebi dovesti do hitnosti koja se zahtijeva člankom 105. Poslovnika (vidjeti u tom smislu rješenje predsjednika Suda od 5. listopada 2018., *Addiko Bank*, C-407/18, EU:C:2018:825, t. 12.).
- 32 S druge strane, točno je da je predsjednik Suda, u okviru predmeta u kojem su tužitelji iz glavnog postupka podnijeli prigovor protiv hipotekarne ovrhe u pogledu njihove nekretnine, uzeo u obzir činjenicu da ih je, s obzirom na postupovna pravila nacionalnog parničnog postupka o kojem je riječ, nastavak ovršnog postupka izložio riziku gubitka njihova glavnog stambenog smještaja. Stoga je prihvatio zahtjev za provedbu ubrzanog postupka ističući da je u takvoj situaciji predmetno nacionalno pravo oštećenom dužniku pružilo isključivo zaštitu u obliku naknade štete i nije omogućilo ponovnu uspostavu ranije situacije u kojoj je imao svojstvo vlasnika svojeg stambenog smještaja (vidjeti u tom smislu rješenje predsjednika Suda od 5. listopada 2018., *Addiko Bank*, C-407/18, EU:C:2018:825, t. 13.).
- 33 Međutim, u ovom slučaju ni iz zahtjeva za provedbu ubrzanog postupka ni iz zahtjeva za prethodnu odluku ni na koji način ne proizlazi da osobi TL već sada prijete neizbježna opasnost od gubitka njezina glavnog stambenog smještaja u okviru ovršnog postupka o kojem je riječ u glavnom postupku. Naime, sud koji je uputio zahtjev nije naveo Sudu da je nekretnina o kojoj je riječ u glavnom postupku glavni stambeni smještaj osobe TL, a činilo se da potonja osoba stanuje na adresu različitoj od one na kojoj je ta nekretnina (vidjeti u tom smislu rješenje predsjednika Suda od 5. listopada 2018., *Addiko Bank*, C-407/18, EU:C:2018:825, t. 14.).

Nadležnost Suda i dopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku

- 34 Kao prvo, *Getin Noble Bank* u biti ističe da Sud nije nadležan za odlučivanje o zahtjevu za prethodnu odluku jer se prethodna pitanja odnose na nacionalni ovršni postupak, koji nije obuhvaćen pravom Unije.
- 35 U tom pogledu valja podsjetiti na to da iz članka 19. stavka 3. točke (b) UEU-a i članka 267. prvog stavka UFEU-a proizlazi da je Sud nadležan za odlučivanje u prethodnom postupku o tumačenju prava Unije ili o valjanosti akata institucija Unije.

- 36 Međutim, iz samog teksta prethodnih pitanja koja je postavio sud koji je uputio zahtjev proizlazi da se, suprotno onomu što tvrdi Getin Noble Bank, ta pitanja odnose na tumačenje odredbi Direktive 93/13 i Povelje kao i općih načela prava Unije, a ne na tumačenje odredbi poljskog prava. Stoga je Sud nadležan za odlučivanje o zahtjevu za prethodnu odluku.
- 37 Kao drugo, Getin Noble Bank u biti tvrdi da je zahtjev za prethodnu odluku u svakom slučaju nedopušten.
- 38 Naime, s jedne strane, sud koji je uputio zahtjev nije ovlašten odlučivati o sporu između stranaka odlukom koja bi bila „presuda” u smislu članka 267. UFEU-a i treba ga smatrati „upravnim tijelom” kada djeluje u okviru nadzora ovršnog postupka. S druge strane, postavljena prethodna pitanja su neprecizna, preopćenita i hipotetska. Prvim pitanjem ne preciziraju se ni mjera nadzora na koju se ono odnosi ni načini primjene eventualnih odgovora Suda. Osim toga, stranke u postupku nadzora ne raspolažu nikakvom pravnom osnovom na temelju koje bi se mogla donijeti meritorna odluka. U drugom pitanju ne uzima se u obzir činjenica da, iako mora znati stajalište dotičnog potrošača o održavanju na snazi odredaba koje sud koji je uputio zahtjev smatra nepoštenima, potonji nije nadležan za analizu volje tog potrošača u tom pogledu, koji uostalom u ovom slučaju nije ništa poduzeo.
- 39 Getin Noble Bank stoga u biti osporava da je sud koji je uputio zahtjev na temelju poljskog prava nadležan za ispitivanje po službenoj dužnosti eventualne nepoštenosti odredaba ugovora o kreditu o kojima je riječ u glavnom postupku. Takvom argumentacijom kojom se ističe dokaz o meritornim aspektima ne može se ni na koji način dovesti u pitanje dopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku (vidjeti u tom smislu presudu od 17. ožujka 2021., An tAire Talmhaíochta Bia agus Mara i dr., C-64/20, EU:C:2021:207, t. 27. i navedenu sudsku praksu).
- 40 S obzirom na sva prethodna razmatranja, Sud je nadležan za odlučivanje o zahtjevu za prethodnu odluku i potonji je dopušten.

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

- 41 Prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 6. stavak 1. i članak 7. stavak 1. Direktive 93/13 tumačiti na način da im se protivi nacionalni propis kojim se predviđa da nacionalni sud ne može po službenoj dužnosti ispitati eventualnu nepoštenost odredaba ugovora sklopljenog s potrošačem i iz toga izvesti zaključke prilikom nadzora ovršnog postupka koji se temelji na konačnoj odluci o izdavanju platnog naloga koja je postala pravomoćna.
- 42 Najprije valja podsjetiti na to da se, kao što to proizlazi iz sudske prakse Suda, situacija nejednakosti koja postoji između potrošača i prodavatelja robe ili pružatelja usluga može ispraviti samo pozitivnom intervencijom, neovisnom o samim strankama ugovora o kojem je riječ, pri čemu je nacionalni sud dužan po službenoj dužnosti ocijeniti eventualnu nepoštenost ugovorne odredbe koja je obuhvaćena područjem primjene Direktive 93/13 od trenutka od kojeg raspolaže potrebnim pravnim i činjeničnim elementima u tu svrhu (presuda od 22. rujna 2022., Vicente (Postupak za naplatu nagrada za rad odvjetnika), C-335/21, EU:C:2022:720, t. 52.).

- 43 Iako je Sud utvrdio, u više navrata i s obzirom na uvjete iz članka 6. stavka 1. i članka 7. stavka 1. Direktive 93/13, način na koji nacionalni sud mora osigurati zaštitu prava koja potrošači imaju na temelju te direktive, valja ipak navesti da, u načelu, pravo Unije ne usklađuje postupke primjenjive na ocjenu eventualne nepoštenosti ugovorne odredbe i da su oni stoga uređeni nacionalnim pravnim poretkom država članica. To je slučaj u glavnom postupku kad je riječ o postupovnim pravilima poljskog prava kojima se uređuje ovršni postupak, koja su, zbog nepostojanja usklađenosti, uređena pravnim poretkom države članice o kojoj je riječ (vidjeti po analogiji presudu od 22. rujna 2022., Vicente (Nalog za plaćanje nagrada za rad odvjetnika), C-335/21, EU:C:2022:720, t. 53.).
- 44 Međutim, u skladu s načelom lojalne suradnje iz članka 4. stavka 3. UEU-a, postupovna pravila za pravna sredstva namijenjena zaštiti prava koja osobe izvode iz prava Unije ne smiju biti nepovoljnija od onih koja se odnose na slična pravna sredstva u nacionalnom pravu (načelo ekvivalentnosti) niti smiju učiniti praktično nemogućim ili pretjerano otežanim izvršavanje prava dodijeljenih pravnim poretkom Unije (načelo djelotvornosti) (presuda od 22. rujna 2022., Vicente (Nalog za plaćanje nagrada za rad odvjetnika), C-335/21, EU:C:2022:720, t. 54.).
- 45 Što se tiče načela djelotvornosti, iz sudske prakse Suda proizlazi da svaki slučaj u kojem se postavi pitanje onemogućuje li neka procesnopravna odredba nacionalnog prava ili pretjerano otežava ostvarivanje prava koja pojedincima dodjeljuje pravni poredak Unije treba ispitati uzimajući u obzir položaj te odredbe u cjelokupnom postupku o kojem je riječ, njegov tijek i posebnosti, kao i, prema potrebi, načela na kojima se temelji nacionalni pravni sustav, kao što su zaštita prava obrane, načelo pravne sigurnosti i pravilno odvijanje postupka. Sud je u vezi s tim zaključio da poštovanje načela djelotvornosti ne može u cijelosti nadoknaditi potpunu pasivnost potrošača (presuda od 17. svibnja 2022., Unicaja Banco, C-869/19, EU:C:2022:397, t. 28.).
- 46 Osim toga, Sud je pojasnio da obveza država članica da osiguraju djelotvornost prava koja pojedinci imaju na temelju prava Unije, podrazumijeva, osobito kad je riječ o pravima koja proizlaze iz Direktive 93/13, zahtjev djelotvorne sudske zaštite, potvrđen člankom 7. stavkom 1. te direktive koji je sadržan u članku 47. Povelje, koji se primjenjuje, među ostalim, na utvrđivanje postupovnih pravila o zahtjevima koji se temelje na takvim pravima (presuda od 17. svibnja 2022., Unicaja Banco, C-869/19, EU:C:2022:397, t. 29.).
- 47 U tom pogledu Sud je presudio da se, ako ne postoji djelotvoran nadzor moguće nepoštenosti odredaba predmetnog ugovora, ne može jamčiti poštovanje prava dodijeljenih Direktivom 93/13 (presuda od 17. svibnja 2022., Unicaja Banco, C-869/19, EU:C:2022:397, t. 30.).
- 48 Iz toga slijedi da uvjeti određeni u nacionalnom pravu, na koje upućuje članak 6. stavak 1. Direktive 93/13, ne mogu zadirati u bit prava koja potrošači imaju na temelju te odredbe da ne budu vezani odredbom koja se smatra nepoštenom (presuda od 17. svibnja 2022., Unicaja Banco, C-869/19, EU:C:2022:397, t. 31.).
- 49 Sud koji je uputio zahtjev navodi da platne naloge poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku izdaju, nakon što je to zatražio dotični vjerovnik u okviru elektroničkog postupka izdavanja platnog naloga, poljski sudovi, a da oni nisu, ni pravno ni tehnički, u mogućnosti imati uvid u ugovore na temelju kojih su ti nalozi izdani i stoga ispitati po službenoj dužnosti sadržavaju li ti ugovori nepoštene odredbe. Ako dužnik o kojem je riječ ne osporava navedene platne naloge u roku od dva tjedna od njihove dostave, oni su ovršni i pravomoćni, zbog čega sud pod čijim nadzorom dotični sudski ovršitelj provodi ovršni postupak nije ovlašten provesti to ispitivanje po službenoj dužnosti.

- 50 Valja u tom pogledu podsjetiti na to da je djelotvornu zaštitu pravâ koja iz Direktive 93/13 proizlazi za potrošače moguće zajamčiti samo pod uvjetom da postupovni sustav nacionalnog prava o kojem je riječ u okviru postupka izdavanja platnog naloga ili ovršnog postupka omogućuje nadzor po službenoj dužnosti eventualne nepoštenosti odredaba sadržanih u ugovoru o kojem je riječ (presuda od 17. svibnja 2022., Impuls Leasing România, C-725/19, EU:C:2022:396, t. 49.).
- 51 Sud je ocijenio da u slučaju kada nije predviđeno da sud u stadiju ovršnog postupka po službenoj dužnosti provodi ispitivanje moguće nepoštenosti odredaba sadržanih u predmetnom ugovoru, treba smatrati da je nacionalni propis takav da ugrožava djelotvornost zaštite koju se htjelo pružiti Direktivom 93/13 ako se tim zakonodavstvom ne predviđa takvo ispitivanje u stadiju izdavanja naloga ili, kada je takvo ispitivanje predviđeno isključivo u stadiju prigovora protiv izdanog naloga o kojem je riječ, ako postoji nezanemariva opasnost da dotični potrošač neće podnijeti potreban prigovor bilo zbog posebno kratkog roka koji je u tu svrhu predviđen, bilo zbog troškova koje bi pokretanje postupka moglo prouzročiti u odnosu na iznos osporavanog duga, bilo zbog toga što nacionalni propis ne predviđa obvezu da se potrošaču dostave sve informacije koje su mu potrebne da odredi opseg svojih prava (presuda od 17. svibnja 2022., Impuls Leasing România, C-725/19, EU:C:2022:396, t. 50.).
- 52 Iz toga slijedi, s jedne strane, da poljski propis kojim se uređuje izdavanje platnog naloga i ovršni postupak nije u skladu s načelom djelotvornosti ako ne predviđa nikakvo sudsko ispitivanje, po službenoj dužnosti, eventualne nepoštenosti odredbi iz ugovora o kojem je riječ.
- 53 S druge strane, iako poljsko pravo predviđa takvo ispitivanje samo kada potrošač o kojem je riječ osporava platni nalog, na sudu koji je uputio zahtjev je da ocijeni postoji li nezanemariva opasnost da taj potrošač neće podnijeti traženi prigovor bilo zbog osobito kratkog roka predviđenog u tu svrhu bilo s obzirom na troškove koje bi sudska tužba stvorila u odnosu na iznos osporavanog duga, bilo zato što to pravo ne predviđa obvezu da se navedenom potrošaču priopće sve informacije koje su mu nužne kako bi utvrdio opseg svojih prava.
- 54 Što se tiče roka od dva tjedna za podnošenje takvog prigovora predviđenog nacionalnim propisom o kojem je riječ u glavnom postupku, Sud je presudio da takav rok stvara rizik naveden u prethodnoj točki ove presude (vidjeti u tom smislu rješenje od 6. studenoga 2019., BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala București i Secapital, C-75/19, EU:C:2019:950, t. 31. i 33.).
- 55 Čak i ako stranka na temelju poljskog prava nije bila obvezna obrazložiti svoj prigovor protiv platnog naloga, kao što to ističe Getin Noble Bank, taj bi rok od dva tjedna ipak bio prekratak da bi potrošač o kojem je riječ mogao ocijeniti pravne posljedice svoje odluke o protivljenju tom nalogu.
- 56 U slučaju da sud koji je uputio zahtjev smatra da postoji nezanemariva opasnost da prigovor protiv platnih naloga o kojima je riječ u glavnom postupku ne bude podnesen zbog okolnosti iz točke 53. ove presude, valja podsjetiti na to da je, kad je riječ o činjenici da su ti nalozi pravomoćni, kako bi se zajamčili ustaljenost prava i pravnih odnosa i dobro sudovanje, važno da sudske odluke koje su postale konačne nakon iscrpljenja raspoloživih pravnih sredstava ili nakon isteka rokova predviđenih za korištenje tim sredstvima više ne mogu biti dovedene u pitanje (vidjeti u tom smislu presudu od 17. svibnja 2022., Unicaja Banco, C-869/19, EU:C:2022:397, t. 32.).

- 57 Usto, zaštita potrošača o kojem je riječ nije apsolutna. Konkretnije, pravo Unije ne nameće nacionalnom sudu da izuzme iz primjene domaća postupovna pravila kojima se odluci daje svojstvo pravomoćnosti, čak i ako bi to omogućilo ispravljanje povrede odredbe, ma kakva ona bila, sadržane u Direktivi 93/13, pod uvjetom, međutim, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 44. ove presude, poštovanja načela ekvivalentnosti i djelotvornosti (presuda od 17. svibnja 2022., Unicaja Banco, C-869/19, EU:C:2022:397, t. 33.).
- 58 U situaciji u kojoj se smatra da je ispitivanje eventualne nepoštenosti ugovornih odredbi po službenoj dužnosti provedeno i postalo pravomoćno, a da međutim to ispitivanje nije obrazloženo, Sud je presudio da zahtjev djelotvorne sudske zaštite zahtijeva da ovršni sud može ocijeniti, uključujući prvi put, eventualnu nepoštenost ugovornih odredbi na kojima se temelji platni nalog koji je izdao sud na zahtjev vjerovnika i protiv kojeg dužnik nije podnio prigovor (vidjeti u tom smislu presudu od 17. svibnja 2022., SPV Project 1503 i dr., C-693/19 i C-831/19, EU:C:2022:395, t. 65. i 66.).
- 59 To *a fortiori* vrijedi i kada se smatra da nije provedeno nikakvo ispitivanje po službenoj dužnosti eventualne nepoštenosti ugovornih odredbi iz ugovora o kojem je riječ, kao što se čini da je slučaj u ovom predmetu.
- 60 Činjenica da je osoba TL tijekom postupaka vođenih pred poljskim sudovima bila pasivna ne oslobađa sud koji je uputio zahtjev obveze da to ispitivanje provede po službenoj dužnosti ako utvrdi da osoba TL nije podnijela prigovor protiv platnih naloga o kojima je riječ u glavnom postupku zbog okolnosti navedenih u točki 53. ove presude, s obzirom na to da je taj prigovor bio jedino postupovno pravno sredstvo kojim je osoba TL raspolagala za osporavanje nepoštenosti odredbi ugovora o kojima je riječ u glavnom postupku.
- 61 S obzirom na sve prethodno navedeno, na prvo pitanje valja odgovoriti tako da članak 6. stavak 1. i članak 7. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da im se protivi nacionalni propis kojim se predviđa da nacionalni sud ne može po službenoj dužnosti ispitati eventualnu nepoštenost odredaba nekog ugovora i iz toga izvesti zaključke prilikom nadzora ovršnog postupka koji se temelji na odluci o izdavanju platnog naloga koja je postala pravomoćna:
- ako tim propisom nije predviđeno takvo ispitivanje u fazi izdavanja platnog naloga, ili
  - ako je takvo ispitivanje predviđeno samo u fazi podnošenja prigovora protiv platnog naloga o kojem je riječ, ako postoji nezanemariva opasnost da taj potrošač o kojem je riječ neće podnijeti traženi prigovor bilo zbog osobito kratkog roka predviđenog u tu svrhu bilo s obzirom na troškove koje bi sudska tužba stvorila u odnosu na iznos osporavanog duga, bilo zato što taj nacionalni propis ne predviđa obvezu da se tom potrošaču priopće sve informacije koje su mu potrebne da odredi opseg svojih prava.

Drugo pitanje

- 62 Drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 3. stavak 1., članak 6. stavak 1., članak 7. stavke 1. i 2. i članak 8. Direktive 93/13 tumačiti na način da im se protivi nacionalna sudska praksa prema kojoj upis ugovorne odredbe u nacionalni upisnik nedopuštenih odredbi ima za učinak to da se ta odredba smatra nepoštenom u svakom postupku koji uključuje potrošača, i u odnosu na prodavatelja robe ili pružatelja usluga koji nije onaj protiv kojeg je

pokrenut postupak upisa navedene odredbe u taj nacionalni upisnik i kada tekst odredbe o kojoj je riječ nije istovjetan onomu odredbe koja je upisana u upisnik, ali ima isti opseg i proizvodi iste učinke u pogledu potrošača o kojem je riječ.

- 63 U skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, sustav zaštite koji provodi Direktiva 93/13 temelji se na ideji da se potrošač nalazi u slabijem položaju u odnosu na prodavatelja robe ili pružatelja usluge kad je riječ o pregovaračkoj snazi i razini informiranosti (presuda od 21. rujna 2023., mBank (Poljski upisnik nedopuštenih odredbi), C-139/22, EU:C:2023:692, t. 34.).
- 64 Stoga, najprije, na temelju članka 3. stavka 1. te direktive, ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra se nepoštenom ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača o kojem je riječ prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, proizišlima iz tog ugovora, dok, na temelju članka 6. stavka 1. navedene direktive, takva nepoštena odredba nije obvezujuća za tog potrošača. Cilj je potonje odredbe zamijeniti formalnu ravnotežu koju navedeni ugovor uspostavlja između prava i obveza suugovaratelja stvarnom ravnotežom koja će između potonjih ponovno uspostaviti jednakost (presuda od 21. rujna 2023., mBank (Poljski upisnik nedopuštenih odredbi), C-139/22, EU:C:2023:692, t. 35. i navedena sudska praksa).
- 65 Nadalje, s obzirom na prirodu i važnost javnog interesa zaštite potrošača koji se nalaze u takvom slabijem položaju, članak 7. stavak 1. iste direktive, u vezi s njezinom dvadeset četvrtom uvodnom izjavom, državama članicama nalaže obvezu da osiguraju primjerena i djelotvorna sredstva za sprečavanje korištenja nepoštenih odredaba u ugovorima koje prodavatelji robe ili pružatelji usluga sklapaju s potrošačima (presuda od 21. rujna 2023., mBank (Poljski upisnik nedopuštenih odredbi), C-139/22, EU:C:2023:692, t. 36.).
- 66 Kao što to proizlazi iz članka 7. stavka 2. Direktive 93/13, prethodno navedena sredstva sadržavaju mogućnost da osobe ili organizacije koje imaju legitiman interes zaštititi potrošače pokreću postupke pred sudovima kako bi se utvrdilo jesu li ugovorne odredbe sastavljene za opću upotrebu nepoštene i, ako je takav slučaj, ishodila njihova zabrana (presuda od 21. rujna 2023., mBank (Poljski upisnik nedopuštenih odredbi), C-139/22, EU:C:2023:692, t. 37.).
- 67 Međutim, budući da se spor u glavnom postupku ne odnosi na takve osobe ili organizacije, nije potrebno odgovoriti na drugo pitanje s obzirom na članak 7. stavak 2. Direktive 93/13.
- 68 Konačno, u skladu s dvanaestom uvodnom izjavom te direktive, njome se samo provodi djelomično i minimalno usklađivanje nacionalnih zakonodavstava o nepoštenim odredbama, ostavljajući mogućnost državama članicama da svojim nacionalnim propisima, strožima od onih iz navedene direktive, uz dužno poštovanje UFEU-a, potrošaču o kojem je riječ pruže višu razinu zaštite. Usto, na temelju članka 8. iste direktive, kako bi osigurale viši stupanj zaštite tog potrošača, države članice mogu u području na koje se ona odnosi usvojiti ili zadržati strože odredbe spojive s tim ugovorom (presuda od 21. rujna 2023., mBank (Poljski upisnik nedopuštenih odredbi), C-139/22, EU:C:2023:692, t. 39. i navedena sudska praksa).
- 69 Međutim, što se tiče nacionalnog upisnika nedopuštenih uvjeta, Sud je već utvrdio da je mehanizam poput tog upisnika, kojim se uspostavlja popis odredaba koje se moraju smatrati nepoštenima, obuhvaćen strožim propisima koje države članice mogu usvojiti ili zadržati na temelju članka 8. Direktive 93/13 i da navedeni upisnik u bitnome odgovara interesu zaštite potrošača (presuda od 21. rujna 2023., mBank (Poljski upisnik nedopuštenih odredbi), C-139/22, EU:C:2023:692, t. 40. i navedena sudska praksa).

- 70 Budući da se Direktivom 93/13 ne zahtijeva uspostava takvog upisnika, u nadležnosti je država članica da odaberu sredstva za postizanje njezinih posebnih ciljeva i, dakle, odrede pravne učinke koje može proizvesti upis uvjeta koji su proglašeni nepoštenima u taj upisnik.
- 71 Pod uvjetom da se nacionalnim upisnikom nedopuštenih odredbi upravlja na transparentan način i to ne samo u interesu potrošača nego i prodavatelja robe ili pružatelja usluga, i da je ažuriran u skladu s načelom pravne sigurnosti, uspostava tog upisnika u skladu je s pravom Unije (presuda od 21. rujna 2023., mBank (Poljski upisnik nedopuštenih odredbi), C-139/22, EU:C:2023:692, t. 43. i navedena sudska praksa).
- 72 Usto, primjena mehanizma upisnika nedopuštenih odredbi pretpostavlja da nadležni nacionalni sud ocijeni istovjetnost sporne ugovorne odredbe s odredbom iz općih uvjeta poslovanja koja je proglašena nepoštenom te se nalazi u tom upisniku, pri čemu prodavatelj robe ili pružatelj usluga o kojem je riječ ima mogućnost osporavati tu istovjetnost pred nacionalnim sudom kako bi utvrdio je li, uzimajući u obzir sve relevantne okolnosti svakog slučaja, ta ugovorna odredba materijalno istovjetna, osobito s obzirom na učinke koje proizvodi, onoj upisanoj u takav upisnik (presuda od 21. rujna 2023., mBank (Poljski upisnik nedopuštenih odredbi), C-139/22, EU:C:2023:692, t. 44. i navedena sudska praksa). Takvim nacionalnim sustavom stoga se ne krše prava obrane prodavatelja robe ili pružatelja usluga o kojem je riječ (vidjeti po analogiji presudu od 21. prosinca 2016., Biuro podróży „Partner”, C-119/15, EU:C:2016:987, t. 43.).
- 73 Osim toga, iako su u skladu s člankom 8. Direktive 93/13 države članice slobodne svojim nacionalnim pravom predvidjeti ispitivanje po službenoj dužnosti koje je šire od onog koje njihovi sudovi moraju provesti na temelju te direktive, odnosno pojednostavnjene postupke ocjene nepoštenosti ugovorne odredbe, poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku, nacionalni sud ipak ostaje, po općem pravilu, dužan o toj ocjeni obavijestiti stranke u sporu te ih pozvati da se o njoj kontradiktorno raspravi, u obliku predviđenom nacionalnim postupovnim pravilima (presuda od 21. rujna 2023., mBank (Poljski upisnik nedopuštenih odredbi), C-139/22, EU:C:2023:692, t. 45.).
- 74 Sud koji je uputio zahtjev ističe da se poljsko pravo može tumačiti na način da upis ugovorne odredbe u nacionalni upisnik nedopuštenih odredbi ima za učinak to da se ta odredba smatra nepoštenom u svakom postupku koji uključuje potrošača, i u odnosu na prodavatelja robe ili pružatelja usluga koji nije onaj protiv kojeg je pokrenut postupak upisa navedene odredbe u taj nacionalni upisnik i kada tekst odredbe o kojoj je riječ nije istovjetan onomu odredbe koja je upisana u upisnik, ali ima isti opseg i proizvodi iste učinke u pogledu potrošača o kojem je riječ.
- 75 U tom pogledu valja podsjetiti na to da utvrđenje nepoštenosti sporne ugovorne odredbe na temelju usporedbe njezina sadržaja sa sadržajem odredbe upisane u nacionalni upisnik nedopuštenih odredbi može brzo pridonijeti tomu da nepoštene odredbe koje se koriste u velikom broju ugovora prestanu stvarati učinke u odnosu na potrošače koji su stranke tih ugovora (presuda od 21. rujna 2023., mBank (Poljski upisnik nedopuštenih odredbi), C-139/22, EU:C:2023:692, t. 41.).
- 76 Osim toga, u predmetu koji se odnosio na upravni postupak pokrenut protiv prodavatelja robe ili pružatelja usluga, Sud je presudio da članak 6. stavak 1. i članak 7. Direktive 93/13, u vezi s člancima 1. i 2. Direktive 2009/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o sudskim naložima za zaštitu interesa potrošača (SL 2009., L 110, str. 30.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 1., str. 269.) kao i s obzirom na članak 47. Povelje, treba tumačiti na način da im se ne protivi to da se primjena općih uvjeta poslovanja koji sadržajno

odgovaraju odredbama koje su pravomoćnom sudskom odlukom proglašene nedopuštenima i upisane u nacionalni upisnik nedopuštenih odredbi, u odnosu na prodavatelja robe ili pružatelja usluga koji nije bio stranka u postupku koji je završio upisivanjem tih uvjeta u taj upisnik, smatra protupravnim postupanjem (presuda od 21. prosinca 2016., Biuro podrózy „Partner”, C-119/15, EU:C:2016:987, t. 47.).

- 77 To *a fortiori* vrijedi i za spor između prodavatelja robe ili pružatelja usluga i potrošača, poput onog u glavnom postupku, u okviru kojeg bi se trebao izvršiti sadržaj eventualno nepoštene ugovorne odredbe.
- 78 S obzirom na sve prethodno navedeno, na drugo pitanje valja odgovoriti tako da članak 3. stavak 1., članak 6. stavak 1., članak 7. stavak 1. i članak 8. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da im se ne protivi nacionalna sudska praksa prema kojoj upis ugovorne odredbe u nacionalni upisnik nedopuštenih odredbi ima za učinak to da se ta odredba smatra nepoštenom u svakom postupku koji uključuje potrošača, i u odnosu na prodavatelja robe ili pružatelja usluga koji nije onaj protiv kojeg je pokrenut postupak upisa navedene odredbe u taj nacionalni upisnik i kada tekst te odredbe nije istovjetan onomu odredbe koja je upisana u upisnik, ali ima isti opseg i proizvodi iste učinke u pogledu potrošača o kojem je riječ.

Troškovi

- 79 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (deveto vijeće) odlučuje:

1. Članak 6. stavak 1. i članak 7. stavak 1. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima [odredbama] u potrošačkim ugovorima,

treba tumačiti na način da im se:

protivi nacionalni propis kojim se predviđa da nacionalni sud ne može po službenoj dužnosti ispitati eventualnu nepoštenost odredaba nekog ugovora i iz toga izvesti zaključke prilikom nadzora ovršnog postupka koji se temelji na konačnoj odluci o izdavanju platnog naloga koja je postala pravomoćna:

- ako tim propisom nije predviđeno takvo ispitivanje u fazi izdavanja platnog naloga, ili
- ako je takvo ispitivanje predviđeno samo u fazi podnošenja prigovora protiv platnog naloga o kojem je riječ, ako postoji nezanemariva opasnost da taj potrošač o kojem je riječ neće podnijeti traženi prigovor bilo zbog osobito kratkog roka predviđenog u tu svrhu bilo s obzirom na troškove koje bi sudska tužba stvorila u odnosu na iznos osporavanog duga, bilo zato što taj nacionalni propis ne predviđa obvezu da se tom potrošaču priopće sve informacije koje su mu potrebne da odredi opseg svojih prava.

2. Članak 3. stavak 1., članak 6. stavak 1., članak 7. stavak 1. i članak 8. Direktive 93/13

treba tumačiti na način da im se:

ne protivi nacionalna sudska praksa prema kojoj upis ugovorne odredbe u nacionalni upisnik nedopuštenih odredbi ima za učinak to da se ta odredba smatra nepoštenom u svakom postupku koji uključuje potrošača, i u odnosu na prodavatelja robe ili pružatelja usluga koji nije onaj protiv kojeg je pokrenut postupak upisa navedene odredbe u taj nacionalni upisnik i kada tekst odredbe o kojoj je riječ nije istovjetan onomu odredbe koja je upisana u upisnik, ali ima isti opseg i proizvodi iste učinke u pogledu potrošača o kojem je riječ.

Potpisi